Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Statens Pædagogiske
Studiesamling
Frederiksberg Alle 22 V
413

1951 - Nr. 4 H.U.H. Januar

ELEVBLAD FOR DEN UDVIDEDE HØJSKOLE I HASLEV

Højskolens fem formål

Af forst. Johs. Magelund, Haslev

I disse år, hvor mange udlændinge søger til de nordiske lande, sker det undertiden, at en og anden besøger en højskole, og man bliver da udsat for at måtte gøre rede for, hvad folkehøjskolen egentlig er, og hvilke formål den har. Jeg har erfaret, at mange danske omtrent er lige så ukendte med højskolen. Derfor fremkommer følgende som et forsøg på at formulere den danske folkehøjskoles formål.

Højskolens formål er:

1) At give de unge nyttige *kundskaber.*

2) At give de unge lejlighed til godt *kammeratskab.*

3) At dygtiggøre de unge til gode *Samfundsborgere.*

4) At hjælpe til *mellemfolkelig forståelse.*

5) At give dem en hjælp til selv at finde et *ståsted i tilværelsen.*

Disse formål skulle synes indlysende for enhver. Det kan tegnes som koncentriske cirkler: inderst den personlige dygtiggørelse, derudenom kammeratskabet, den videre kreds: fædrelandet, den endnu større kreds: den mellemfolkelige forståelse, og endelig alleryderst og tillige allervigtigst: målet, meningen med hele vor tilværelse: det, der holder alt det andet paa rette plads.

Med disse formål burde højskolen stadig indtage en central plads i al dansk ungdomsliv. Både land- og byungdom, ikke mindst den sidste trænger til det, højskolen byder i sit 3., 4. og 5. formål. Derfor burde alle ansvarsbevidste arbejdsgivere og ledende mænd i samfundet forstå betydningen af at hjælpe deres unge til et højskoleophold. Men lad os nu prøve at se lidt nærmere på de enkelte formål.

1. Højskolen har aldrig været og ønsker heller ikke i dag at være en slet og ret kundskabsskole. Vi ønsker, at det skal være *en skole for livet.* Det er begrænset, hvad man på fem måneder kan nå at meddele af direkte kundskaber, men kan man få de unge vækket og sat i gang med at arbejde selv resten af deres liv, er der nået mere, end hvad en realeksamen eller studentereksamen med al deres terperi ofte giver. »Jeg vil trække jer op (ligesom et ur), så I aldrig mere går i stå« (Christen Kold).

2. Den moderne ungdom lider af *åndelig ensomhed;* ikke mindst i tætpakkede storbyer føler man dette. Dette blev stærkt understreget ved UNESCO-konferencen i Helsingør sidste sommer. Det blev også udtrykt i følgende vending, som ofte citeres i England:

»I am stranger and afraid
in a world I never made«.

»Jeg er fremmed og bange i en verden, jeg ikke har skabt«. Dette føles stærkt af mange unge, og derfor trænger de til det kammeratskab og venskab for livet, man kan finde ved et tre eller fem måneders samliv i alvor og fest på en højskole.

3. Hvis demokratiet fortsat skal bestå og ikke blive bytte for ideologier enten disse er sorte, brune eller røde, må ungdommen opdrages til at føle medansvar for vort lands styrelse fra de mange foreninger, menighedsråd og sogneråd til landets rigsdag. I 100 år har Danmark ligget foran i den henseende. Hvis ikke der gøres et målbevidst arbejde, er der

Statens pædagogiske Studiesamling
København

fare for, at folkets interesse svækkes for samfundsproblemerne.

4. Verden er ved at blive en enhed; problemerne i Korea angår også os. Europa må finde sammen i en enhed trods alle sproglige og racemæssige, religiøse og økonomiske forskelle. I et land som Svejts har vi set Europas forenede stater praktiseret en miniature gennem århundreder. Det er svært at få den ældre generation til at tænke europæisk og forstå vort skæbnefællesskab med det øvrige Vesteuropa. Skal det opnås, må ungdommen opdrages hertil, og her kan højskolen gøre en betydelig indsats, ligesom den ved at føre unge fra andre lande sammen med danske unge på skolen kan bygge bro. Også ved fælles rejser til udlandet og besøg fra udlandet på skolerne knyttes der utallige bånd.

5. Alt det ovennævnte er en meget vigtig del af højskolens arbejde, og dog er det ikke det dybeste. Højskolen har fra sin begyndelse haft et universelt sigte, har haft ønske om at hjælpe sine elever til forståelse af meningen med hele tilværelsen.

Ved ovennævnte konference i Helsingør blev det sagt af en engelsk arbejderfører: »For 50 år siden kæmpede arbejderklassen for magt, indflydelse (politisk og økonomisk), kundskaber og fritid. Nu har vi fået alt dette, men vi befinder os til gengæld i en situation, hvor vi ikke rigtig ved, hvad vi skal bruge disse goder til«. Hvis meningen med livet kun var at nyde, hvad denne jord bringer, ville det dog for de fleste unge være for tomt. Digteren Poul Sørensen har udtrykt det i følgende strofe:

En siger, at livet har gråsort kulør,
en anden, at livet er venten,
jeg tænker så ofte på den konduktør,
der kører med linie 15.

Han følger sin rute i tykt og i tyndt,
som sporet nu engang har givet,
han ringer med klokken og han veksler mønt,
hvorfor? — For at bjærge livet.

Og livet — hvortil han har tjent sin ret,
ved småpengevekslen og klemten,
hvad bruger han det til?
Ja, svaret er let:
— — Til at køre med linie 15.

Højskolen ønsker ikke at påtvinge de unge en livsanskuelse, men dens syn i den henseende er kortest udtrykt i den sang, der fra begyndelsen har været højskolens slagsang:

Hvad solskin er for det sorte muld,
er sand oplysning for muldets frænde,
langt mere værd end det røde guld
det er sin Gud og sig selv at kende.

Den amerikanske statsmand William Penn har udtalt de kendte ord: »Menneskene må enten styres af Gud, eller de bliver regeret af tyranner«.

Vi har oplevet et tyranni under nazismen. Jeg er bange for, at hvis ikke demokratierne bliver forankret i absolutte normer, som står over menneskers luner og lyster, vil det ende med diktatur. »Det store frafald fra demokratiet indledes med, at mennesker valgte at lade sig lede ikke af moralske principper, men af selvisk materialisme.« Kun mennesker, der er bundet til Gud i deres samvittighed, er virkelig frie.

Haslev - skolernes by i norden

Over 1500 unge besøgte skolerne i Haslev i 1950

Haslev kaldes skolernes by. En udlænding kaldte den engang »Nordens Cambridge«. Det er naturligvis en overdrivelse, vi kan ikke sammenligne vor by med den skønne gamle engelske universitetsby. Men som skoleby for folkets brede lag, en skoleby, hvor enhver kan komme uanset eksamen, er den vist enestående i hele verden. Hvor findes der foruden borgerskolen, teknisk- og handelsskole en tilsvarende række skoler for folket?

	Antal elever i 1950
Haslev højskole	ca. 230
Landbr.- og husholdningssk.	ca. 160
Haslev seminarium	ca. 160—170
Gymnasiet	396
Håndværkerhøjskolen	ca. 400
Den udvidede højskole	207
	deraf 12 udlændinge.
Kontrolskolen	ca. 70
Smede- og beslagskolen	67
Håndarbejdsskolen	128

Året 1950 har for alle disse skoler været et godt og roligt arbejdsaar med fuldt elevtal. Størst forandring er der sket på seminariet, hvor forstander Rasmussen har taget sin afsked efter mange års trofast og dygtigt arbejde. Seminariets fremragende lærer i litteratur og pædagogik, Lambertsen, døde kort tid efter, at han han havde taget sin afsked. I den nye forstander, Brondbjerg, har seminariet fået en ypperlig leder. Forberedelsesklassen har næsten dobbelt så mange elever, som seminariet er i stand til at optage.

Om de i ovenstående artikel anførte formål er nået med alle disse unge er et stort spørgsmål. Men der har været arbejdet derpå, og tusinder af mænd og kvinder ud over landet tænker tilbage på deres tid i Haslev som et strålende minde, som årtier efter drager dem tilbage til denne by til elevstævner.

Johs. Magelund.

Af et brev.

Frk. Cæcilie Gellermann, der var elev her på skolen sidste vinter, har sendt et julebrev, hvoraf vi citerer følgende:

»Nu er det jul igen, og mine tanker vandrer tilbage til mit danske juleeventyr, som begyndte i november og sluttede i april ....

Jeg har nu tænkt meget over mit ophold i østzonen. De kan tro, problemerne ligger meget vanskeligere, end man mener. Hvis der kommer krig, vinder russerne den. Det er som tidligere med barbarerne i romerriget. De var også meget primitive, men de havde også unge kræfter.

Det russiske folk er meget ungt og meget nøjsomt. Deres idéer er ikke som folk tror; de er ikke slette, men fanatiske; de *tror* på kommunismen. Tro kan ikke overvindes med krig; det giver bare martyrer, og det er som ild, der kastes ud over verden. Det eneste, der kunne hjælpe, ville være en tro, som er stærkere end deres; men jeg er bange, den findes ikke mere. Man skal begynde hos sig selv; jeg vil være ærlig; min egen tro er vist ikke så stærk, at den kunne hjælpe til at overvinde materialismen.

Kristne problemer ligger ikke øst-vest. I østen findes også meget, som jeg kunne sige ja til af hele mit hjerte. Kristne problemer ligger mod »verden«.

Verden er mod øst klarere at se end i vesten, men den er hos os lige så stærk. Djævelen er ikke stærkere derovre end her; som kristne har vi ikke ret til at propagere mod Rusland; det har vi kun som politikere.

Der var noget, jeg var glad for; i østen er der ingen, der er stolt eller taknemlig for at være tysker eller ikke-tysker, nationalismen er glemt.

Her siger folk, at de danske kommer til Sønderjylland i Kristi navn, og vil på den måde gøre det dansk igen. Jeg ved godt, at sagen har to sider, men er det ikke sådan, at de tænker i deres hjerter, det ville være bedre for de sønderjyskes sjæl, om de blev danske igen? Det er ikke ret, at jeg begynder igen med dette problem, som gav de eneste skygger i min danske tid.

Jeg ønsker Dem alle af hele mit hjerte alt godt.

Cæcilie Gellermann,
Brochelü. Celle 20A, Tyskland.

Et højskoleophold koster en ko.

I Sverige sagde man i gamle dage, at et højskoleophold kostede en ko. Hvis dette er rigtigt, er det blevet billigere at tage på højskole. Prisen på et højskoleophold er ikke steget så meget som prisen på en ko. En god ko koster 10—1200 kr., et 5 måneders ophold på den udv. højskole koster kun 850 kr., så der bliver rigeligt til bøger, udflugter og rejser for koens værdi — af disse 850 kr. gives der endda op til 80 pct. i understøttelse — mon ikke mange flere landmænd ville ofre et højskoleophold på deres søn eller datter, hvis de rigtig overvejede, at det kun koster dem opfodringen af en god ko. *Johs. M.*

Haslevkredsen i København — H. u. H.

har møde på KFUK., St. Kannikestræde 19, 1. februar kl. 20. Lærer Zeuthen taler.

Velkommen alle!

P. k. v.: *Emma Augustinus.*

Haslevkredsen i Århus

har fastelavns-sammenkomst på KFUM, Klostergade, lørdag den 3. februar. Lærer J. Nielsen, diakonhøjskolen, taler. Kaffe m. m. Lad os stå sammen i det ny år også i højskolekredsen. *Thyra Lommerts.*

Kolding højskolekreds.

Pakkefest lørdag den 3. februar kl. 20. Forstander Christensen, Haslev landbrugsskole, taler: De kristne fagskolers særlige mission. — Pakker modtages med tak.

P. u. v.: *Tage Sanden.*

Pastor Mølgard formand for KFUM-Spejderne i Danmark.

»Når et lem bliver hædret, glæder alle lemmer sig med.« Et medlem af familien H. u. H., pastor Møigård, som i ti år har været lærer på skolen, er blevet formand for KFUM-spejderne i Danmark.

Vi ønsker spejderchefen hjertelig til lykke og ønsker pastor Mølgård lykke og velsignelse til at gøre en indsats for danske drenge i vort korps. *Johs. Magelund.*

2500 stk. af prospektkortene af skolen i fire farver er nu solgt og har givet 300 kr. (Mange har købt 50 stk. og derved fået dem for 10 øre pr. stk.). Disse 300 kr. har betalt 6000 kort, så vi har 3500 tilbage. Kan vi sælge disse for gennemsnitlig 15—20 øre, kan de give over 500 kr. til gymnastiksalen. Skriv efter en forsyning af de smukke kort.

Pris: 1 stk. 0,25 kr. 10. stk. 2,00 kr. 20 stk. 3,00 kr. 30 stk. 4,00 kr. 40 stk. 4,50 kr. 50 stk. 5,00 kr. *Johs. M.*

Hjertelig tak

for de mange julehilsener og glædeligt nytår. *Theodora Pagh Petersen.*

Vi takker

for hilsener til jul og ønsker hermed alle gamle elever godt og glædeligt nytår.

Familien i »Lillehus«.

Det var os en stor glæde

at modtage de mange hilsener til jul. — Hjertelig genhilsen, godt nytår.

Birgit, Martha og Axel Nielsen.

Tak

for de kærlige julehilsener og nytårsønsker. godt nytår. *De tre Zeuthener på Ringstedvej*

Her er dejligt

i Haslev om sommeren. Sig det til alle unge kvinder i jeres bekendtskabskreds og forklar dem, at de kan få en god og festlig sommer på H. u. H. 1951.

Kontingent.

Nyt indbetalingskort udsendes i nær fremtid. Skal vi så se at få *hele resten* af kontingentet i kassen. Tak skal I ha'. *N. P. P.*

Bryllupper.

Søndag den 6. januar viedes frk. Gudrun Agerskou til hr. kontrolassistent Søren Veng Fur. 1944—45.

Lørdag den 20. januar vies i Støvring kirke frk. Elisabeth Ribberholt, 5-48, til hr. sekretær, cand. theol. Vilh. Hansen, KFUM.s centralforening, København K.

Frk. Else Pedersen, s. 43, er blevet viet til hr. civilingeniør Jon Fæhr Larsen, Lyngby.

Frk. Elisabeth Simonsen, s. 49, meddeler, at hun fremtidig er: fru Elisabeth Sommer, Havndal st.

Lørdag den 20. januar vies i Eliaskirken frk. Hanne Bartholdy, 47-48, til hr. cand. theol. Torkild Ege Nielsen, København.

H. u. H. ønsker alle de unge par hjertelig til lykke.

Siden sidst

har vi fejret jul. Skolens næstformand, forpagter Krarup holdt juletalen, eleverne opførte et julespil, forfattet til lejligheden, sangkoret sang dejligt på trappen og vi havde en festlig time i spisesalen, før de fleste pr. bus kørte hjem.

Hvor var der stille i juledagene, men savnet af eleverne blev udfyldt af talrige julehilsener, der var os til stor glæde; vi siger *varm tak for dem alle.* Vi vil gerne så vidt muligt følge den enkelte, og i juleferien er der tid til at lade tankerne gå ud over landet.

I januar har vi haft en del fremmede talere. Forfatteren Arne Sørensen har holdt 3 foredrag, kinamissionær Olsen, lige hjemkommet fra Manchuriet, 2 foredrag. Politimester Vagn Bro har talt om Sydslesvig, sekretær Johnsen om Kirkens Korshær. Dr. Frits Wartenweiler, Schweitz, og sekretær Molander fra Kirkernes Verdensråd i Geneve har holdt interessante foredrag.

Ved en diskussion på Jernbanehotellet om »Arbejderne og Kirken« indledede blandt andet 2 elever, og flere tog del i diskussionen. Nu står vi overfor missionsugen; vi håber, at endnu flere må nå til »Troens fulde forvisning« (Hebr 10,22).

Desværre er »Tante Anna« syg og ligger med dårligt hjerte på Elisabethsøstrenes hospital i Næstved. Pastor Bærentzen har måttet lade sig indlægge på Øresundshospitalet, men vi håber, at han er hjemme igen om en måneds tid.

Trods disse vanskeligheder klarer medarbejderstaben arbejdet godt og har bedt os hilse og takke for alle julehilsener. Og gode ønsker for det nye år.

Käti og Johs. M.

Udgivet af elevforeningen.
Ansvarshavende: N. P. Pedersen, Skolevej 6. Tlf. 596.
H. NIELSENS BOGTRYKKERI, HASLEV